

Sopimus Keski-Pohjanmaan kuntien ympäristöterveydenhuollon järjestämiseksi

1. Sopimuksen osapuolet

Tämän yhteistoimintasopimuksen osapuolet ovat Kokkolan ja Kannuksen kaupungit sekä Halsuan, Kaustisen, Kruunupyyn, Lestijärven, Perhon, Toholammin ja Vetelin kunnat, joista Kokkolan kaupunki on isäntäkunta ja muut sopijakuntia.

2. Sopimuksen tarkoitus

Tämä on kuntalain 76 §:n 2. momentin tarkoittama yhteistoimintasopimus, jolla 1. kohdassa mainitut sopijakunnat antavat Kokkolan kaupungin hoidettavaksi kaikki terveydenhuoltolain 21 § 2 momentissa määritellyt kunnan ympäristöterveydenhuollon tehtävät sekä lääkelain pykälissä 54a ja 54c määrätyt tehtävät:

- elintarvikevalvonta,
- terveydensuojeluvalvonta,
- tupakkavalvonta,
- nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta sekä
- eläinlääkintähuolto

Tämän sopimuksen tavoitteena on purkamalla päällekkäisiä toimintoja ja rakenteita tehostaa ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitoa sekä osapuolten yhteistyöllä turvata lainsäädännön vaatimusten mukainen suunnitelmallinen, säännöllinen, laadukas, terveyshaittoja ja -vaaroja ehkäisevä valtakunnallisiin valvontaohjelmiin perustuva ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoito. Yhteistoiminta-alueella turvataan ympäristöterveydenhuollon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa. Tällä sopimuksella sovitaan myös kustannusten jakautumisen periaatteista.

Sopimuksella varmistetaan ympäristöterveydenhuollon järjestäminen lain ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) edellyttämällä tavalla.

3. Hallinto ja päätöksenteko

Yhteistoiminnan hallinnosta vastaa Kokkolan kaupunki. Yhteistoiminnan järjestämistä varten on perustettu kuntien yhteiseksi toimielimeksi ympäristöterveyslautakunta (tässä sopimuksessa yhteislautakunta) sekä sen alainen tuotanto-organisaatio, ympäristöterveydenhuollon tulosalue. Yhteislautakunta toimii Kokkolan kaupungin organisaatiossa.

Kokkolan kaupunginvaltuusto asettaa yhteislautakunnan toimikaudekseen. Lautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä. Osapuolten valtuustot nimittävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti: Kokkolan kaupunki (4) jäsentä ja muut sopimuskunnat viisi (5). Muiden sopimuskuntien lautakunnan varsinainen jäsen valitaan vuorotteluperiaatteella. Kullekin jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen, joka voi olla eri kuin kunnasta kuin varsinainen jäsen.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan kaupungin luottamushenkilö. Kunnilla joista ei kyseisellä kaudella ole lautakunnassa varsinaista jäsentä, on kokouksissa läsnäolo ja puheoikeuden omaava varajäsen. Muut varajäsenet osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen estyneenä ollessa.

Lautakunnassa on 12 jäsentä. Osapuolten valtuustot nimittävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti: Kokkolan kaupunki neljä (4) jäsentä ja muut sopimuskunnat kahdeksan (8) jäsentä. Kullekin jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan kaupungin luottamushenkilö. Varajäsenet osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä.

Yhteislautakunnan esittelijänä toimii terveystalouden johtaja. Hänen estyneenä ollessaan esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty viranhaltija.

Terveystalouden johtajan valitsee Kokkolan kaupunginhallitus ympäristöterveystaloutta kuultuaan.

Yhteislautakunnan ja terveystalouden johtajan toimialasta, tehtävistä, asioiden valmistelusta, yleisestä ratkaisuvallasta, toimivallan siirtämisestä ja kokousjärjestelyistä määrätään Kokkolan kaupungin hallintosäännössä ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosäännössä. Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosäännön hyväksyy Kokkolan kaupunginvaltuusto sopijakuntien valtuustoja kuultuaan.

4. Muu organisaatio

Kokkolan kaupunki järjestää isäntäkuntana ympäristöterveydenhuollon palvelut sopijakunnille.

Ympäristöterveydenhuollon tulosalue jakautuu kahteen tulosyksikköön, terveystalouteen ja eläinlääkintähuoltoon. Tulosalueen johtava viranhaltija, terveystalouden johtaja, johtaa sekä terveystalouden että eläinlääkintähuollon tulosyksiköitä.

Organisaatiosta ja terveystalouden johtajan tehtävistä määrätään tarkemmin Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosäännössä.

5. Otto-oikeus

Kokkolan kaupunginhallitus ei käytä otto-oikeutta yhteislautakunnan käsittelemiin asioihin lukuun ottamatta päätösten laillisuusvalvonnan edellyttämää otto-oikeutta.

6. Henkilöstö

Henkilöstö on Kokkolan kaupungin palveluksessa.

7. Talous ja taloudenhoito

7.1 Talousarvio ja -suunnitelma

Ympäristöterveydenhuollon taloutta hoitaa Kokkolan kaupunki. Yhteislautakunnan on Kokkolan kaupunginhallituksen päättämässä määräajassa tehtävä esitys yhteistoiminnan seuraavan kalenterivuoden talousarvioksi sekä taloussuunnitelmaksi kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Esityksessä tulee olla erikseen käyttötalous- ja investointiosa.

Terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon tulosyksiköille laaditaan erilliset, Kokkolan kaupungin tuloslaskelmaerittelyn mukaiset käyttösuunnitelmat. Henkilöstöhallinnon, kirjanpidon ja yleislaskutuksen aiheuttamat sisäiset kustannukset sisällytetään terveystalouden ja eläinlääkintähuollon tulosyksikköjen käyttösuunnitelmiin.

Talousarvioon otetaan yhteistoiminnan tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja osoitetaan rahoitustarpeen kattaminen sopimuskuntien maksuosuuksilla ja muilla tuloilla. Talousarvio ja suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset yhteistoiminnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Ympäristöterveydenhuollon talousarvion ja -suunnitelman sekä mahdollisen lisätalousarvion valmistelussa on varattava sopijakunnille tilaisuus esityksen tekemiseen yhteistoiminnan tavoitteista ja rahoituksesta. Esitys talousarvioksi ja -suunnitelmaksi on annettava sopijakunnille lausuttavaksi heti ympäristöterveyslautakunnan käsittelyn jälkeen.

Yhteistoiminnan tehtävissä ja niiden rahoituksessa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää isäntäkunnan valtuusto. Esitys talousarvion muuttamiseksi on annettava sopijakunnille tiedoksi ennen sitä valtuuston kokousta, jossa muutoksesta on tarkoitus päättää.

7.2 Kustannusten jakaminen ja maksuosuuksien laskutus

Terveysvalvonnan kustannukset jaetaan asukasluvun ja valvontakohteiden lukumäärän keskiarvon suhteessa. Jakoperusteena käytetään edellisen vuoden viimeisen päivän (31.12.) tilannetta.

Eläinlääkäreiden kustannukset jaetaan useampiin eri kustannuspaikkoihin, jolloin eläinlääkäreiden henkilöstökulut, vastaanottotilat, varusteet ym. maksavat ne kunnat, joita ao. eläinlääkäri(t) palvelevat. Yhtenäinen subventioiden maksukäytäntö on voimassa 1.1.2012 alkaen.

Henkilöstöhallinnon, kirjanpidon ja yleislaskutuksen aiheuttamat sisäiset kustannukset jaetaan terveystalouden ja eläinlääkintähuollon tulosyksikköihin. Eläinlääkintähuollon hallinnon osuutta jaetaan suoritteiden perusteella sopijakuntien kesken.

Eläinlääkintähuollon investointimenot peritään sen kunnan kustannuksina jonka kunnan toimintaan investointi liittyy.

Osapuolten maksuosuudet yhteistoiminnan menoihin määräytyvät toimintavuoden toteutuneiden kustannusten perusteella. Toteutuneisiin kustannuksiin otetaan mukaan ulkoiset toimintamenot, suoriteperusteiseen laskutukseen perustuvat sisäiset menot sekä suunnitelman mukaiset poistot tuotantovälineisiin sitoutuneelle pääomalle.

Maksuosuutta määrättäessä toteutuneista kustannuksista vähennetään asiakasmaksut ja muut toimintatuotot. Sopijakunnilla on oikeus tutustua Kokkolan ympäristöterveydenhuollon tulosalueen kirjanpitoon ja saada tarpeelliset selvitykset laskutusperusteista.

Kuntien maksuosuudet jakotetaan kuukausittain suoritettavaan ennakkomaksuun ja tasauserään. Ennakkomaksu lasketaan talousarvioon merkitystä maksuosuudesta. Tasauserä muodostuu toteutuneiden vuosikustannusten ja maksuosuusennakoiden erotuksesta. Maksuosuuden kuukausierää voidaan tarkistaa toimintavuoden aikana talousarviomuutokseen perustuen. Tarkistus voi tulla voimaan aikaisintaan talousarviomuutosta seuraavan toisen kuukauden alusta lukien.

Maksuosuusennakot on suoritettava laskutuskuukautta seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä. Tasauserä on suoritettava laskutusvuotta seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivään mennessä. Maksuosuuden suorituksen viivästymisestä peritään viivästyskorkolain mukainen korko.

8. Asiakkailta perittävät maksut

Asiakkailta perittävät maksut määrätään ympäristöterveydenhuollon maksutaksassa, josta Keski-Pohjanmaan ympäristöterveyslautakunta päättää. Maksut laskuttaa ja perii Kokkolan kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon maksutaksaan perustuvat maksut ovat ympäristöterveydenhuollon tulosalueen tuloja, joita käytetään toiminnan rahoittamiseen.

9. Kalusto ja varusteet

Sopijaosapuolten omistuksessa oleva ja säilyvä kalusto, mittausvälineet, laitteet ym. varusteet annetaan tämän sopimuksen mukaiseen käyttöön korvauksetta Kokkolan kaupungille, joka vastaa niiden hoidosta ja kunnossapidosta.

Uuden kaluston ja uusien laitteiden hankinnat tehdään talousarvioon perustuen. Hankinnasta aiheutuvat kulut jaetaan kohdassa 7.2 mainituin perustein. Uusi kalusto ja uudet laitteet, muun kuin eläinlääkintähuollon osalta, ovat Kokkolan kaupungin omaisuutta.

10. Kiinteistöt

Henkilöstön käytössä olevat toimisto-, vastaanotto- ym. tilat säilyvät sopijakuntien ja yksityisten vuokranantajien omistuksessa.

Ympäristöterveydenhuollon käyttöön myöhemmin tulevat tilat rakentaa ja peruskorjaukset toteuttaa alueellaan kukin sijaintikunta, ja ne jäävät asianomaisen kunnan omistukseen. Kokkolan kaupunki vuokraa tarvitsemansa toimitilat ensisijassa sopimuskunnilta.

Kokkolan kaupunki vuokraa tarvitsemansa tilat sopijakunnilta ja yksityisiltä vuokranantajilta. Kaikki vuokrasopimukset laaditaan erikseen. Vuokratkustannukset sisällytetään sopijaosapuolten kesken jaettavaan kustannuksiin. Toimitilainvestointien kustannuksista vastaa pääsääntöisesti se kunta tai vuokranantaja, jonka omistamaan kiinteistöön investointi tehdään, ellei asiassa muuta sovita.

11. Tietoturva, tietojärjestelmät ja arkistot

Osapuolet sitoutuvat ylläpitämään tietoturva- ja tietojärjestelmiään niin, että ne mahdollistavat yhteistoiminnan toimivuuden ja toimintavarmuuden.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto vastaa toiminnastaan kertyvien asiakirjojen ja tiedostojen arkistoinnista, salassapidosta ja tietojen annosta.

12. Muut sopimukset

Eläinlääkäripäivystyssopimuksilla turvataan palvelujen saatavuus ja laatu eläinlääkintähuoltolain ja sopimuksen 2. kohdan mukaisesti.

13. Yhteistoiminnan kehittäminen

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminnan kehittämisessä noudatetaan tämän sopimuksen 2. kohdassa mainittuja periaatteita.

Epidemiaselvitystyöryhmässä on edustajat Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollosta ja alueen terveydenhuollosta, Keski-Pohjanmaan keskussairaala KIURU:sta ja tarvittaessa alueen vesilaitoksista. Yhteistyöjärjestelyt muiden kunnan viranomaisten, erityisesti ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan sekä maankäytön suunnittelun kanssa tarkastellaan kuntakohtaisesti.

14. Yhteistoimintasopimuksen muuttaminen

Tämän sopimuksen muutoksista päätetään osapuolten valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

15. Vahingonkorvausvastuu

Sopimuksen voimassa ollessa tehtävien hoitamisessa mahdollisesti syntyvät vahingonkorvauskustannukset jaetaan sopimuskuntien kesken.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan kuntien välisin neuvotteluin. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asioina Vaasan hallinto-oikeudessa.

17. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tätä sopimusta on laadittu yhdeksän (9) samansisältöistä kappaletta, yksi kullekin osapuolelle. Sopimus tulee voimaan, kun kunnat ovat sen hyväksyneet.

Sopijakunnilla on oikeus irtisanoa tämä sopimus päättyään irtisanomista seuraavan vuoden lopussa. Mikäli Kokkolan kaupunki irtisanoo sopimuksen, purkautuu koko sopimus.

18. Sopimuksen päättyminen

Kunnan irtisanottua sopimuksen tai sen purkautuessa yhteistoiminta-alueella oleva kohdassa 9 mainittu ympäristöterveydenhuollon käyttöön luovutettu omaisuus palautuu ilman eri korvausta sopijakunnalle siinä kunnossa kuin se sopimuksen päättyessä on. Sopimuskaudella hankitun käyttöomaisuuden sopijakunnat lunastavat Kokkolan kaupungilta kirjanpitoarvolla.

Eläinlääkintähuoltoon hankitut kalusteet ja varusteet jää kyseisen kunnan ominaisuudeksi.

Kunnan irtisanottua sopimuksen tai sen purkautuessa sopijaosapuolet sitoutuvat ottamaan pääasiassa alueellaan toimivan ympäristöterveydenhuollon henkilöstön palvelukseensa vastaaviin palvelussuhteisiin nk. vanhoina työntekijöinä.

Kokkola _____ . _____ 2018

Kokkolan kaupunki

Kannuksen kaupunki

Halsuan kunta

Kaustisen kunta

Kruunupyyn kunta

Lestijärven kunta

Perhon kunta

Toholammin kunta

Vetelin kunta